

Motion till riksdagen 2025/26:2847

av **Markus Wiechel och Alexander Christiansson (båda SD)**

Civilkuragelag

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda införandet av en civilkuragelag och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Svensk lag kräver inte idag någon skyldighet att bistå personer som befinner sig i nöd. Inte ens om vederbörande befinner sig i livsfara eller riskerar att skada sig avsevärt behöver man idag ingripa. Rädslan för att utsättas för brott är något oacceptabelt många människor lever med idag. Detta kan hindra människor från att göra vad de vill i sin vardag och livskvaliteten kan komma att försämrans.

Det allra viktigaste för att få mer civilkurage i samhället är att fokusera på vad vi har för ansvar för varandra. Vi bör således också uppmärksamma och uppmuntra alla de goda exempel som finns på människor som gör saker för andra eller som hjälpt en medmänniska i nöd.

Många har idag nästan helt tappat tilliten till varandra och otryggheten breder ut sig. En starkare gemenskap och större tillit bland våra medmänniskor kan säkerligen prägla ett mer harmoniskt samhälle. Ett samhälle där var och en är engagerad i sin omgivning och medverkar till trygghet och harmoni.

Idag saknar Sverige, till skillnad från bland annat våra nordiska grannländer, en civilkuragelag, en lag som tydliggör varje människas skyldighet att hjälpa nödställda. Hur samhället ska lagstifta kring civilkurage har vid ett flertal tillfällen debatterats och det är inte sällan som kritiker till ett införande av en civilkuragelag hänvisar till risken att färre vågar vittna om lagen införs. Detta kan enbart stämma om lagen inte tar någon hänsyn till egen hälsa eller egen skada. Även här kan man dock påpeka att vittnen bör vara skyldiga att upprätta rättvisa efter att ha bevittnat ett brott eller någon specifik händelse som är av vikt för domstol eller rättsväsende.

En civilkuragelag kan fastställa att man som medmänniska ska tänka på vad man kan göra utifrån sin egen förmåga för att undsätta någon i nöd. I många fall kan det handla

om enkla saker som att kontakta ambulans vid en trafikolycka eller kasta ned en livboj till en person som trillat i vattnet. Att vid ett sådant tillfälle inte göra någonting kan förhindras genom att man med lagstiftning visar att passivitet inte är acceptabelt.

I likhet med vad som sagts i samband med minnet av den svenska hjälten Raoul Wallenberg finns det två val, antingen kan man visa civilkurage eller se bort. Även om de allra flesta troligtvis hjälper andra i nöd om de har möjlighet, kan en civilkuragelag bidra till att även personer som inte gör det tar sitt ansvar. Genom lagstiftning kan vi tydliggöra vars och ens skyldighet att utifrån egna förutsättningar ingripa för att hjälpa en medmänniska i nöd. Av den anledningen bör riksdagen ge regeringen i uppgift att utreda möjligheten att införa en civilkuragelag.

I flera delar av vårt land har kommuner valt att införa ett s.k. civilkuragepris för de invånare som genom civilkurage utmärkt sig på ett föredömligt sätt. Detta är ett enkelt sätt att visa uppskattning och kan samtidigt vara mycket betydelsefullt för enskilda individer. Av den anledningen bör riksdagen ge regeringen i uppgift att ta fram en modell där ett årligt civilkuragepris delas ut av riksdagen till värdiga mottagare.

Markus Wiechel (SD)

Alexander Christiansson (SD)